

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33709
Nom	Teoria de l'educació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1307 - Grau de Pedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1307 - Grau de Pedagogia	40 -	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
GARGALLO LOPEZ, BERNARDO	335 - Teoria de l'Educació

RESUM

Resumen descriptivo de la asignatura

Com disciplina acadèmica, la Teoria de l'Educació conforma una matèria de formació bàsica del currículum d'Educació Social i de Pedagogia, i un dels focus formatius d'especial rellevància per al perfil professional. La seva ubicació curricular en primer curs és una variable que influïx en la presa de decisions sobre l'elecció i el tractament del seu contingut disciplinar a efectes docents. Es tracta d'una Teoria de l'Educació científica i tecnològica alhora que humanista, que pretén proporcionar als alumnes els coneixements, habilitats i actituds/valors necessaris per a la seva formació com Educadors Socials/Pedagogs. La Teoria de l'Educació té com objecte l'estudi del procés educatiu en termes globals, amb la pretensió de proporcionar a l'estudiant una visió general, comprensiva i integradora del mateix. Això permetrà que en altres disciplines del títol es pugui focalitzar l'atenció tant en elements d'aquest procés com en objectes específics del mateix, sense perdre la perspectiva general. Com disciplina de formació inicial dels estudis de grau, la Teoria de l'Educació proporciona un cos de coneixement sobre l'objecte d'estudi de la Pedagogia. Per això s'afronta en la mateixa l'anàlisi del que és l'educació, de les seves dimensions i tipologies. S'ocupa, també, la Teoria de l'Educació de precisar les condicions del saber

científic de l'educació, el seu estatut epistemològic i la ubicació en el camp de les Ciències de l'Educació de les diverses disciplines que s'ocupen de l'estudi del fenomen educatiu. Estudia, també, aquesta disciplina el subjecte de l'educació i els elements i agents que intervenen en el procés educatiu. S'ocupa, així mateix, la Teoria de l'Educació del procés educatiu general, com s'ha dit abans, i d'analitzar els subprocesos que ho integren per a adquirir aquesta visió comprensiva i integradora que necessita l'educador social i el pedagog per a la seva formació i actuació professional.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1307 - Grau de Pedagogia

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Que els estudiants tinguin iniciativa i esperit emprenedor.
- Que els estudiants compreguen els referents teòrics que constitueixen al ser humà com a protagonista de l'educació.
- Que els estudiants siguen capaços de supervisar i avaluar plans, programes, projectes i centres.
- Que els estudiants siguen capaços de realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes educatives.
- Que els estudiants siguen capaços de conèixer i comprendre els Sistemes Educatius i formatius actuals en el context internacional.
- Capacitat d'organització i de planificació.
- Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions.
- Capacitat per reconèixer i valorar els processos afectius.
- Conèixer i interpretar els processos històrics dels sistemes, de les institucions i de les organitzacions d'educació i formació.
- Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes socioeducatives.

- Conèixer els principis i els fonaments de l'atenció a la diversitat.
- Realitzar estudis prospectius i avaluatius sobre característiques, necessitats i demandes educatives.
- Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos educatius en diferents contextos.
- Facilitar i gestionar la cooperació en els processos educatius i professionals.
- Elaborar i interpretar informes tècnics, d'investigació i d'avaluació sobre accions, processos i resultats educatius.
- Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.
- Capacitat d'utilització de les TIC en l'àmbit d'estudi i context professional.
- Capacitat per treballar en equips multidisciplinaris i interdisciplinaris.
- Capacitat per integrar-se i comunicar-se amb experts d'altres àrees i en diversos contextos.
- Compromís ètic actiu amb els drets humans.
- Compromís amb la identitat, el desenvolupament i l'ètica professional.
- Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives.
- Capacitat de gestió de la informació.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat per desenvolupar, promoure i dinamitzar habilitats de comunicació interpersonal.
- Capacitat d'aprenentatge autònom al llarg de la vida.
- Capacitat per realitzar investigació educativa en diferents contextos.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Resultados de aprendizaje

- 1) Caracteritzar el fenomen educació i la seva xarxa conceptual
- 2) Situar la Pedagogia i la Teoria de l'Educació en el context de les Ciències de l'Educació.
- 3) Caracteritzar a la persona com un ésser educable al desenvolupament del qual contribueixen diferents agents i agències educatives
- 4) Identificar les dimensions educatives de la persona i comprendre la seva interacció per a l'acció educativa.
- 5) Adquirir una visió integradora i comprensiva del procés educatiu i dels seus diversos components: processos de planificació, d'intervenció i avaluació.
- 6) Desenvolupar les habilitats i capacitats d'anàlisi i de síntesis i de reflexió crítica entorn de les diferents realitats educatives.

- 7) Desenvolupar habilitats de recerca, tractament i transmissió de la informació.
- 8) Millorar les pròpies estratègies d'aprenentatge, posant especial èmfasi en l'aprenentatge autònom, significatiu i metacognitiu.
- 9) Desenvolupar actituds i habilitats per a l'aprenentatge cooperatiu eficaç.
- 10) Desenvolupar habilitats d'argumentació i d'ús del diàleg raonat.
- 11) Mostrar un compromís ètic amb el propi procés d'aprenentatge i amb la millora del seu entorn social

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fonaments de l'educació.

Especificación de contenidos de la unidad
Conceptualització de l'educació: concepte, àmbits, dimensions.
L'educació i l'aprenentatge al llarg de la vida
Educació per al desenvolupament humà sostenible
Subjecte, agents i agències educatives

2. El saber de l'educació

Les Ciències de l'Educació
Enfocaments epistemològics

3. L'educació com procés: enfocaments teòric-metodològics

El procés educatiu. Un model teòric
L'enfocament de la pedagogia crítica
L'enfocament tecnològic

4. L'acció educativa i l'aprenentatge

Teories de l'aprenentatge
Continguts i facilitadores de l'acció educativa
Processos estratègics i metacognitius

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	18,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	8,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	4,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**Metodología docente**

En funció dels objectius d'aprenentatge s'utilitzaran diversos mètodes que es concretaran en les diferents activitats (classes teòriques, pràctiques, tutorias, seminaris): metodologia expositiva, treball cooperatiu, discussió en grup, comentari de text, activitats pràctiques i d'aplicació individuals i grupals. En les classes teòriques s'utilitzarà una metodologia expositiva i participativa amb l'aplicació de tècniques de dinàmica de grups. El desenvolupament de les classes pràctiques estarà pautado en una guia que es posarà a la disposició dels alumnes. Oportunament s'anunciaran els terminis de realització i presentació dels informes de pràctiques. Al llarg del curs, l'alumne anirà recopilant una sèrie de documents i realitzant una sèrie de lectures i activitats per a la preparació i l'estudi de l'assignatura; aquests documents, lectures i activitats s'haurien d'especificar i relacionar en una "carpeta didàctica o portafolio" que cada alumne lliurarà al professor, seguint l'esquema de treball que s'especifica en aquesta Guia, en les dates que oportunament es notifiquin Treball en Grup. Els alumnes realitzaran durant el curs un treball en equip sobre temes proposats pel professor/a, sota el seu tutoria i orientació. El treball s'exposarà en classe amb una presentació de Power Point, i es lliurarà una còpia escrita al professor/a.

AVALUACIÓ

.

L'avaluació es realitzarà amb els següents procediments:

A) Primera convocatòria

- 1) **Prova final escrita.** Es realitzarà un examen escrit al final del curs. Aquest examen constarà de qüestions referides al programa de l'assignatura (continguts teòrics i pràctics explicats pel professorat i lectures realitzades per l'alumne/a en relació amb els temes). El valor de la prova serà un **40 %** de la qualificació final.
- 2) **Portafolis.** Els alumnes lliuraran en les dates establertes un portafolis el valor del qual serà el **60%** de la qualificació final, que inclourà els següents elements:
 - 2.1.) Les activitats elaborades en relació amb la teoria (**20%** de la qualificació)
 - 2.2.) Els informes de les pràctiques (**20%** de la qualificació)
 - 2.3.) El treball en grup (**20%** de la qualificació)

Totes les activitats del Portafolis són no recuperables

Per a superar l'assignatura l'alumne/a haurà d'aprovar cadascun dels quatre apartats (1, 2.1, 2.2 i 2.3)

B) Segona convocatòria

Els alumnes que han assistit a classe i realitzat les corresponents activitats tindran el mateix sistema d'avaluació establert per a la primera convocatòria.

Els alumnes que no han realitzat les activitats del portafolis tindran una **Prova final escrita**. Aquesta prova serà un examen, que constarà de qüestions referides al programa de l'assignatura (continguts teòrics i pràctics explicats pel professorat i lectures i activitats realitzades per l'alumne / a en relació amb els temes). El valor de la prova serà un **60%** de la qualificació final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referència b1: Aznar, P., Gargallo, B., Garfella, P.R. y Cánovas, P. (2010). La educación en el pensamiento y en la acción. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Ref. b2: Belando, M. (Coord.) (2015). La educación repensada. Dinámicas de continuidad y cambio. Madrid: Pirámide
- Referència b3: Colom, A.J. y Núñez Cubero, L. (2001) Teoría de la Educación. Madrid: Síntesis.
- Referència b4: Colom, A.J. (2002) La (de)construcción del conocimiento pedagógico. Nuevas perspectivas en Teoría de la educación. Barcelona: Paidós.

- Referencia b5 Delors, J. (ed) (1998) La educación en el siglo XXI. Cuestiones y perspectivas. París. UNESCO.
- Referencia b6 Esteve, J .M. (2003) La tercera revolución educativa. La educación en la sociedad del conocimiento. Barcelona. Paidós.
- Referencia b7 García Aretio, L., Ruiz Corbella, M. y García Blanco, M. (2009) Claves para la educación. Actores, agentes y escenarios en la sociedad actual. Madrid: Narcea.
- Referencia b8 Gargallo, B. (2000) Procedimientos. Estrategias de aprendizaje. Su naturaleza, enseñanza y evaluación. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Referencia b9 Gargallo, B. (2002) La teoría de la educación. Objetos, enfoques y contenidos. Teoría de la Educación. Revista Interuniversitaria, 14, 19-46.
- Referencia b10 Horcas, V. Sahuquillo, P.Mª. Y Sánchez, F.J. (2008) Conceptos y teorías sobre educación. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Referencia b11 Martínez Mut, B. (Ed.) (1994) Acción educativa: variables facilitadoras. Valencia: Universidad de Valencia. PADE.
- Referencia b12 Naval, C. (2008) Teoría de la Educación: un análisis epistemológico. Barañáin: EUNSA (Edic. Universidad de Navarra).
- Referencia b13 Núñez, L. y Romero, C. (2003) Pensar la educación. Conceptos y opciones fundamentales. Madrid: Pirámide.
- Referencia b14: Núñez, L. y Romero, C. (2017) (Coords.) Teoría de la Educación. Capacitar para la práctica. Madrid: Pirámide.
- Referencia b15 Ortega, P. (Coord.) (2003) Teoría de la Educación. Ayer y hoy. Murcia: Pedro Ortega Ruiz.
- Referencia b16 Rabazas Romero, T. (Coord.) (2014). El conocimiento teórico de la educación en España. Evolución y consolidación. Madrid: Síntesis.
- Referencia b17 Sarramona, J., Vázquez, P. y Colom, A. J. (1998) Educación no formal. Barcelona: Ariel.

Complementàries

- Referencia c1: Ausubel, D.P., Novak, J.D. y Hanesian, H. (1990) Psicología educativa. Un punto de vista cognoscitivo. Méjico: Trilla
- Referencia c2: Benso, C. y Pereira, C. (2007) Familia y escuela. El reto de educar en el siglo XXI. Vigo. Fundación Santa María.
- Referencia c3: Bruner, J. (1997) La educación puerta de la cultura. Madrid. Visor.
- Referencia c4: Cortina, A., Escámez, J., Pérez, E. (1996) Un mundo de valores. Conselleria deducació. Generalitat Valenciana.
- Referencia c5: Elliot, J. (1993) El cambio educativo desde la investigación acción. Madrid: Morata.
- Referencia c6: Gardner, H. (2005) Inteligencias múltiples. La teoría en la práctica. Barcelona. Paidós.
- Referencia c7: Goleman, D. (1996) Inteligencia emocional. Barcelona: Piados
- Referencia c8: Morin, E. (2001) Los siete saberes necesarios para la educación del futuro. Barcelona: Paidós.
- Referencia c9: Melero Martin, J. (2009) Conflictividad escolar y la nueva profesión docente. Málaga. Ediciones Aljibe.
- Referencia c10: Novack, J.D. (1998) Aprendiendo a aprender. Barcelona: Martínez-Roca

Referencia c11: Novo, M. (2009) El desarrollo sostenible. Madrid: Human

Referencia c12: Pérez Serrano, G. (1990) Investigación-Acción. Aplicaciones al campo social y educativo. Madrid: Dykinson.

- Referencia c13: Piaget, J. (1990) La equilibración de las estructuras cognitivas. Reflexión y normativa pedagógica. Madrid: Siglo XXI.

Referencia c14: Ruiz corbella, M. (2003) Educación moral: aprender a ser, aprender a convivir. Barcelona. Ariel.

Referencia c15: Touriñán López, J.M. (Coor.) (2008) Educación en valores, sociedad civil y desarrollo cívico. La Coruña. Netbiblo.

Referencia c16: Trilla, J. (2005) Hacer Pedagogía hoy, en J. Ruiz Berrio (ed.) Pedagogía y Educación ante el siglo XXI. Barcelona: Graó.

Referencia c17: Vygotsky, L. (1979): El desarrollo de los procesos psicológicos superiores. Barcelona: Crítica.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern